

נוכחים:

שי באב"ד, מנכ"ל משרד האוצר, יו"ר הוועדה
נתן זוסמן, רח"ט המחקר, בנק ישראל, יו"ר הוועדה
חדווה בר, המפקחת על הבנקים, בנק ישראל
דורית סלינגר, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון
עירית מנדלסון, מנהלת חות"ם, בנק ישראל
נדב שמש, ע"ש האוצר
נירית איבי, משרד האוצר
יונתן בר סימן טוב, אגף התקציבים, משרד האוצר
איציק דניאל, אגף התקציבים, משרד האוצר
ברוך לוברט, הלשכה המשפטית, משרד האוצר
יעל מבורך, אגף התקציבים, משרד האוצר
יואב גפני, מטעם רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון
עומר ברנדר, מטעם רשות ההגבלים העסקיים
אלעד כהן, מטעם רשות ההגבלים העסקיים
אורי שוורץ, מטעם רשות ההגבלים העסקיים
ריקי אליאס, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
אליצור וויזר, המחלקה המשפטית, בנק ישראל
דוד מרזוק, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
מיקי קהן, ראש האגף הפיננסי, בנק ישראל
נדב שטינברג, האגף הפיננסי, בנק ישראל
מרב שמש, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
נועה ששינסקי-לבי, חות"ם, בנק ישראל

ישיבה מס' 4, הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי, עיקרי דבריהם

מועד הישיבה: 3 מאי 2017

1. העבודה כעת היא תחת לוחות זמנים צפופים, שכן חרגנו מהתאריך בו הוועדה הייתה צריכה לפרסם את רשימת התבחינים (הרשימה הייתה אמורה להתפרסם עד לסוף חודש אפריל).
2. לקראת ישיבה זו נותרנו עם שתי מחלוקות עיקריות:
 - האם יש לתת ערך מספרי למדדים, קרי, מדדים כמיתיים ספציפיים לפיהם תיבחן התחרותיות במשק, או לחילופין לבחון ולעקוב אחר המגמות במשק.
 - באשר לכאל ודיסקונט, האם גיבוש הדעה יעשה על בסיס רשימה מצומצמת מתוך רשימת התבחינים הכללית, או שיש לבנות רשימת תבחינים ספציפיים לכאל, וגם תחת סוגיה זו, האם להתייחס למדדים ספציפיים או לבחון מגמות.

3. בישיבה עלו כמה סייגים באשר לשימוש במדדים ספציפיים-
- ראשית, לא ניתן לקבוע מדדים לפיהם ניתן לקבוע האם הרפורמה צלחה או לא, שכן שינויים במדדים מוסברים על ידי שינויים במשק שאיננו יכולים לצפות (כדוגמת שינוי בסיכונים, עלות מקורות וכו').
 - ישנו החשש כי הצבת יעדים ספציפיים עלולה להטות את התנהגות השוק לכיוונים מסוכנים, כדוגמת הסטת האשראי מאשראי לעסקים גדולים/ משכנתאות לטובת העסקים הקטנים באופן שמעמיד את הגוף לסיכונים שאיננו רוצים בהם, או לחילופין, בהקשר של כאל ודיסקונט בפרט, עלולה להיווצר הסטה של שאר השחקנים במשק, כדי להשפיע על כאל ודיסקונט.
4. לאור הסיכונים האלה, יש מקום להציג את התבחינים בצורה של טווח, ולא כיעד ספציפי, אך לא להתייחס רק למגמות:
- עלתה החשיבות לכך שהתבחינים יהוו איתותים לשוק כיצד היינו מצפים שהשחקנים יתנהגו, ולכן יש צורך להציב יעד כמותי (גם אם מדובר בטווח). כלומר, התבחינים מהווים מעין תיאום ציפיות עם גופי נותני האשראי במשק.
 - במקביל, מוסכם כי התבחינים הללו לא יהוו האינדיקציה היחידה להצלחתה או לא של הרפורמה, אלא יש להתייחס לתמונה המלאה. במידה ולאור כוחות השוק הגופים לא עמדו ביעדים, נעריך את התוצאות בהתאם למגמות במשק בכדי לתת את דעתנו על טיב התחרות בשוק מתן האשראי.
 - עם זאת, כיום איננו יכולים להגדיר עוד את הטווחים המדויקים והנכונים.
5. באשר לכאל ודיסקונט, חשיבות מתן תבחינים ספציפיים (גם אם בצורת טווח), משמעותית אף יותר, כיוון שהיא קשורה לעתידם העסקי. כך בתום 4 שנים, הן לא יופתעו באשר להמלצות הוועדה. כמובן שגם באשר לכאל ודיסקונט, התבחינים לא יהיו מחייבים, אלא יהיו פתוחים לשיקול דעת מלא של הוועדה.
6. דרך העבודה שיש לפעול לפיה, אשר גם נראית כשירה משפטית, היא-
- תחילה פרסום רשימת התבחינים (ללא טווח של מדדים), תוך שיצוין כי לאחר השימוע יקבעו לחלק מן התבחינים קריטריונים מדידים.
 - לאחר קבלת השימועים (אשר מצופה שיתייחסו לאילו תבחינים ניתן לכמת, ומה הטווח הריאלי לקביעת המדדים), נתכנס לקבוצות עבודה ונקבע את הטווחים הרלוונטיים לתבחינים.
 - לאחר קביעת הטווחים, נוכל לפרסם את רשימת התבחינים הסופיים יחד עם הטווחים הספציפיים, זאת ללא שימוע נוסף בנושא.
7. הערות נוספות שעלו:
- צוינה החשיבות להתייחס למדדי שירות.
 - עלתה בקשה להתייחס ליחס הלימות ההון בתבחינים.

רשמה : מירי רוזנשטוק